

Børnevacciner – nye muligheder

Dansk Pædiatrisk Selskab

Reservelæge Lotte Falck, reservelæge Vicky Andersen & professor Birthe Høgh

Det er Sundhedsstyrelsens opgave at sikre, at der i børnevaccinationsprogrammet (BVP) til stadighed sker de tilpasninger, der ud fra faglige betragtninger er grundlag for, og programmet er gennem årene ændret i takt med udviklingen af nye vacciner og sygdomsforekomst. Der tilbydes p.t. gratis vaccination mod otte infektionssygdomme: difteri, stivkrampe, kighoste, polio, *Haemophilus influenzae* type b-infektion, mæslinger, fåresyge og røde hunde. Desuden er vaccination mod bl.a. *Streptococcus pneumoniae* (pneumokokker), humant papillomvirus (HPV), hepatitis B-virus (HBV), varicella zoster-virus (VZV) og rotavirus nye muligheder, der løbende skal tages stilling til.

Pneumokokker kan forårsage invasiv pneumokoksygdom, og ca. 100 børn pr. år får alvorlig invasiv pneumokoksygdom i Danmark, heraf får ca. 25% meningitis med risiko for hjerne-skade og død. Siden 2001 har vaccination mod pneumokokker været en del af BVP i USA [1], og i løbet af 2006 har flere europæiske lande bl.a. Norge, England og Holland indført vaccinationen. P.t. arbejder man i Sundhedsstyrelsen på en indstilling til Sundhedsministeriet om indførelse af pneumokovaccination i det danske børnevaccinationsprogram.

HPV overføres seksuelt og kan forårsage cancer i cervix. Globalt er cervixcancer den næstmest udbredte cancersygdom hos kvinder, og Danmark er det land i EU, der har den højeste forekomst og højeste dødelighed af cervixcancer. Man har i internationale studier påvist, at vaccinen er effektiv [2], og den første vaccine mod HPV blev i 2006 godkendt i USA til anvendelse hos piger og kvinder i alderen 9-26 år. Vaccinen

anbefales i USA primært til piger i 11-12-års-alderen, da det er vigtigt at blive vaccineret inden udsættelse for smitte. En HPV-vaccine er markedsført i Danmark fra 2006, og Sundhedsstyrelsen vil i løbet af 2007 tage stilling til anbefaling vedrørende HPV-vaccination.

HBV-vaccine indgår i dag efter WHO's anbefaling i de fleste landes BVP. I 2005 besluttede Sundhedsstyrelsen, at der på daværende tidspunkt ikke var indikation for indførelse af vaccinen i det danske BVP, men anbefalede i første omgang en øget satsning på vaccination af risikogrupper.

VZV er årsag til skoldkopper ved primær infektion og herpes zoster ved reaktivering af virus. Oftest er skoldkopper forbundet med et mildt forløb, men alvorlige tilfælde med encephalitis, pneumoni, sekundær bakteriel infektion og død ses. VZV-vaccinen er effektiv mod de alvorlige og mildere tilfælde af skoldkopper og nedbringer incidensen af herpes zoster. VZV-vaccination anbefales i Danmark p.t. kun til specielle risikogrupper.

Rotavirusinfektion udgør et betydeligt globalt sundhedsproblem specielt i udviklingslandene. Rotavirus kan medføre svær diare, der især hos spædbørn kan forårsage alvorlig dehydrering og død. Rotavirusvaccination forventes at kunne halvere antallet af diarerelaterede indlæggelser af børn under fem år i Europa [3]. I 2006 blev en vaccine mod rotavirus markedsført i Danmark. Sundhedsstyrelsen forventes i løbet af 2007 at have taget stilling til spørgsmålet vedrørende rotavirusvaccination.

Det er Sundhedsstyrelsens ansvar at rådgive om BVP, og grundig forberedelse og information på alle niveauer, først og fremmest blandt sundhedsplejersker og praktiserende læger, er meget vigtig, inden en ny vaccine inkluderes i programmet. For hver enkelt vaccine og BVP som helhed er den kontinuerlige overvågning og kvalitetssikring helt afgørende for, at man kan bevare forældrenes tillid og dermed undgå, at børn bliver alvorligt syge eller dør af sygdomme, de kan vaccineres imod.

Korrespondance: Birthe Høgh, Børneafdelingen 531, Hvidovre Hospital, DK-2650 Hvidovre. E-mail: Birthe.Hoegh@hvh.regionh.dk

Interessekonflikter: Ingen angivet

Litteratur

1. Pochling KA, Talbot TR, Griffin MR et al. Invasive pneumococcal disease among infants before and after introduction of pneumococcal conjugate vaccine. *JAMA* 2006;295:1668-74.
2. Mahdavi A, Monk BJ. Recent advances in human papilloma virus vaccines. *Curr Oncol Rep* 2006;6:465-72.
3. Van Damme P, van der Wielen M, Ansaldo F et al. Rotavirus vaccines: considerations for successful implementation in Europe. *Lancet Infect Dis* 2006;12:805-12.